

INNKALLING TIL MØTE I STYRINGSGRUPPA FOR REGIONAL PLAN FOR SETESDAL VESTHEI RYFYLKEHEIENE OG SETESDAL AUSTHEI

Møtested: Kristiansand, Hotell Norge

Møtetid: Tirsdag 2. februar 2010, kl. 11.30 (m/lunsj) – ca. 15.00

Saksliste:

- 1/10 Høring av planprogrammet, forslag til sak til fylkestingene
- 2/10 Støtte til medvirkningsprosjekt
- 3/10 Studietur?
- 4/10 Møteplan
- 5/10 Eventuelt

Forfall bes meldt til undertegnede snarest mulig, og ber om at en ved forfall selv informerer varamann.

Stavanger 20.01.10

John Jastrey
prosjektleder
41312654 / 51516695
john.jastrey@rogfk.no

www.heiplanen.no

SAK 1/10 FORSLAG TIL SAKSFREMSTILLING OG VEDTAK FOR REGIONAL PLAN FOR SETESDAL VESTHEI RYFYLKEHEIENE OG SETESDAL AUSTHEI. FASTSETTING AV PLANPROGRAM.

Følgende tekst tilrås brukt ved politisk behandling av saken i fem fylkesting:

Bakgrunn for saken

Planprogram for Regional plan for Setesdal Vesthei Ryfylkeheiene og Setesdal Austhei ("Heiplanen") ble lagt ut på høring fram til 30. november 2009, etter utleggingsvedtak i de fem aktuelle fylkestingene. Flere høringsparter fikk utsatt frist. Det kom inn i alt 41 høringsuttalelser.

I følge plan- og bygningslovens § 4-1 skal regional planmyndighet fastsette planprogrammet.

Høringsuttalelser

Her følger oversikt over innkomne høringsuttalelser og en forkortet fremstilling av innholdet. Selve høringsdokumentene er tilgjengelige på nettsida www.heiplanen.no.

Oversikt over høringsuttalelser, planprogram for "heiplanen"		
	Statlige myndigheter	
1	Riksantikvaren	<ul style="list-style-type: none">• God integrering av kulturminner og -landskap• Vurdere ivaretagelse av kulturminner som er avhengig av bruk/vedlikehold i områder med evt. byggeforbud• Kulturminne- og landskap bør beskrives, kartfestes og prioriteres i planen og inngå som tema i KU• Kulturminner knyttet til rein bør synliggjøres i planen
2	NVE	<ul style="list-style-type: none">• Positivt med retningslinjer for energianlegg• Bevare kantsoner i vassdrag for allmen ferdsel• Unngå retningslinjer som er til hinder for drift, vedlikehold og oppgradering av anlegg i planområdet, inkl. motorisert ferdsel
3	Miljøvern-departementet	<ul style="list-style-type: none">• Positivt med felles prosess i Vest- og Austheia• Ønsker omtale av villrein som positiv ressurs• Planen bør være konkret om omfang og lokalisering av framtidig utbygging• Det er oppretting av nasjonalt villreinområde, ikke europeisk, som er målet for planarbeidet• Handlingsplanen skal omfatte alle tema• Forholdet til naturmangfoldloven bør omtales i større grad• Må komme tydelig fram at regional plan er førende for kommunal planlegging• Naturmangfold, landskap og motorferdsel må vurderes som tema• Villreinnemnda og fylkesmannen bør få en mer sentral plass i arbeidet• En del faktafeil er påpekt, samt er det gitt noen konkrete forslag til endringer og tillegg i tekst – se høringsbrev

4	Direktoratet for naturforvaltning	<ul style="list-style-type: none"> • Positivt med kunnskapsbasert arbeid. • Villrein kommer for dårlig fram som grunnleggende formål • Det er nasjonalt villreinområde som skal etableres i planprosessen, ikke europeisk (som skrevet på s.8) – dette vil Md tar seg av etter planvedtak. • Handlingsplan skal ikke bare omhandle verdiskaping, men også ivaretagelse av villrein og andre miljøverdier • Tydeligere at regional plan ikke kan endre verneregler • "Naturvernlova" og "naturvernlova og viltlova" må forandres til "naturmangfoldlova" • Savner naturmangfold og motorferdsel som egne tema og brukskart • Viktig å bidra til en målretta utvikling av reiselivet, med anlegg og aktivitet som tar hensyn til miljø og tradisjonelle verdier • Forslag til supplerende avsnitt innen reiseliv (kap. 4.2) - se høringsbrev • Vurderinger av Brokke-Suleskard må gå ut da det forvaltes etter verneforskrift til SVR • Reiseliv og friluftsliv må behandles som to ulike tema • Mangler omtale av jegere og fiskere, som er viktige brukergrupper • Bør kvantifisere tall om jakt, friluftsliv mm • Forslag til endringer for tema friluftsliv og landbruk og KU - se brev • Viktig at evt. ny virksomhet bygger opp under og ikke kommer i konflikt med ulike naturmiljøverdier i fjellet. Forslag til endringer i formuleringer i kap. 4.4 – se brev • Bør se nærmere på avbøtende tiltak i forbindelse med drift av eks. anlegg. • Planer om vindkraft bør synliggjøres i teksten • Viktig å se på enkelte interesser og hvor de finnes, men også sammenfall mellom ulike interesser. Foreslår nytt kap. 4.7, "samla vurderinger og sammenfallende interesser." • Kap. 5.2. bør få overskrift "Konsekvensutgreiingar", med forslag til supplerende tekst – se brev • Villreinemnd og fylkesmenn må inn i planfaglig nettverk
5	Fylkesmannen i Rogaland	<ul style="list-style-type: none"> • Formålskapittelet kan spisses mer mot bestillingsbrevet og spesielle utfordringer • Hensynet til villrein som grunnleggende formål er for lite vektlagt • Biologisk mangfold og naturvern må vektlegges som viktig forutsetning for planlegginga • Ikke-kommersielt friluftsliv må være eget tema og sikres for framtida • Energi er også en viktig premisleverandør • Næringsutvikling er et viktig element som skal tas hensyn til og tilpasses til villreinen sine langsiktige behov • Regional plan skal ikke styre verneforvaltninga i SVR, men skal være et viktig virkemiddel for å sikre verneformålene • Uklare skille vern / bruk. Med mindre verneformål er

		<p>avhengige av bruk ved for eksempel skjøtsel, så vil verneverdiene bestå uten bruk og inngrep.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kunnskapsoppbygging må også gjelde for villrein • Beitetrykk av sau og forholdet til reinens behov er et viktig tema • Hva hindrer reinen i å benytte hele området? Sentralt tema som bør belyses • For sterkt reiselivsfokus. Mangler forslag til prosjekt som styrker villreininteressene • Brokke-Suleskard anses å ikke være del av denne planens ansvarsområde • Jegere og fiskere er ikke med som viktige brukergrupper i kap. 4.2 om friluftsliv • Motorisert ferdsel, biologisk mangfold og naturvern må tas inn som egne tema • Fastsette geografisk differensiert beitetrykk • Forholdet til verneområdene må analyseres som tema • Statlige institusjoner må inn i planfaglig nettverk
6	Fylkesmannen i Aust Agder	<ul style="list-style-type: none"> • Uklar prioritering av villrein, ikke vektlagt nok – planprogrammet anses å ikke være i samsvar med nasjonale mål • Viktig med stort nok planområde • Bør likevel revurdere planavgrensing i Åmli • Naturvern og biologisk mangfold som egne tema • Ikke avgrense næringsvirksomhet til landbruk, reiseliv og energi • Brokke-Suleskard er utenfor rammene av planarbeidet • Snu villrein som flaskehals for reiselivsutviklinga til fordel – for negativt fokus på villrein i kap. 4.2 • Motorisert ferdsel må inn som eget tema • Jakt og fiske må gis en mer sentral plass under kap. om friluftsliv • Mer info./kunnskap om konsekvenser av kraftledninger • Egne temakart for motorferdsel og naturvern/miljø må utarbeides • Fylkesmann/villreinnemnd må i planfaglig nettverksgruppe
7	Fylkesmannen i Vest Agder	<ul style="list-style-type: none"> • Overordnet hensyn til villrein ikke tydeliggjort nok • Må ta opp tema biologisk mangfold og motorferdsel • Næringsutvikling er ikke den sterkeste føringa for planarbeidet, men villreinen og dens leveområder • Kunnskapsoppbygging må også handle om villrein, deriblant tiltak for å bedre villreinens livsvilkår • Brokke-Suleskard er utenfor rammene av planarbeidet • Fylkesmenn og villreinnemnd i planfaglig nettverksgruppe og i egen faggruppe villrein
8	Fylkesmannen i Hordaland	<ul style="list-style-type: none"> • Pga deltakelse i regional plan for Hardangervidda og små berørte områder i fylket, vil FM i Rogaland ivareta villreininteressene på vegne av FM i Hordaland
9	Setesdal villreinnemnd	<ul style="list-style-type: none"> • Kommenterer inkonsistent bruk av "villreinområde". Regional plan omfatter to atskilte villreinområder • Villrein må prioriteres tydeligere • Viktig med samordning av de regionale planene • Savner tiltak/kunnskap for villrein i kap 4.

		<ul style="list-style-type: none"> • Villreinen må ikke oppfattes som bremse for annen utvikling • Brokke-Suleskard ikke til vurdering her, del av SVR • Utøvelse av jakt og fiske savnes som tema • Naturvern og biol. mangfold og motorferdsel må tas inn som egne tema • Nemnda må få plass i planfaglig nettverksgruppe og referansegruppa
		Kommuner / lokalpolitiske organ
10	Bygland kommune	<ul style="list-style-type: none"> • Eget forslag om planområde • Lokalkompetanse må benyttes i prosessen om villreinens leveområde • Vurdere å ikke opprette egne fagtema/utgreiingsgrupper • SVR og grunneierorganisasjoner må med i referansegruppe
11	Bykle kommune	<ul style="list-style-type: none"> • Uheldig start på arbeidet med prosessen omkring kartet over villreinens leveområde • Gjeldende kommunale planer og vedtak må kunne stå fast i planperioden og legges til grunn i arbeidet • Foreslåtte tema er altfor omfattende • Grunneiere må være representert i referansegruppe
12	Gjesdal kommune	<ul style="list-style-type: none"> • Ingen merknader
13	Hjelmeland kommune	<ul style="list-style-type: none"> • Samme prinsipp for plangrense for alle kommuner, f.eks. ved å bruke grenser i gjeldende fylkesdelplan • Vekt på biologisk mangfold i tillegg til rein • Viktig med brei sammensetning av referansegruppe • Må legges opp til brei medvirkning også gjennom lokale møter, ikke bare regionale • Klargjøre juridisk virkning av "nasjonalt villreinområde" • Klargjøre buk av juridisk bindende bestemmelser • Uklart i forhold til eksisterende verneområder • Naturreservata Nordstølheia og Longvatn, samt artsfredning Bergjunker må ta med på liste • Andre interesser enn rein må tillegges større vekt
14	Hægebostad kommune	<ul style="list-style-type: none"> • Forelda kunnskapsgrunnlag bak villreinsenteret sine kart, mange skogveier i området • Flytte villreingrensa til verneområdegrensa, "av omsyn til villreinen" • Det må gis konkret innhold til begrepet næring • Fylkeskommunen har et stort ansvar for lokal forankring av planen, også mot kommunene • Grunneiere må med i referansegruppa • Grensen for planområdet flyttes nordover til vernegrensa for SVR. Nylig vedtatt kommuneplan menes å dekke behovet for helhetlig planlegging • Grensa for leveområdet for villrein justeres også til å følge vernegrensa for SVR
15	Kvinesdal kommune	<ul style="list-style-type: none"> • Må ta i bruk oppdatert kunnskap, og innarbeide lokale syn på hva som er leveområde • Det må gis konkret innhold til begrepet næring • Fylkeskommunen har et stort ansvar for lokal forankring av

		<ul style="list-style-type: none"> planen Grunneiere må med i referansegruppa
16	Sirdal kommune	<ul style="list-style-type: none"> Viktig å bruke oppdatert kunnskap Viktig at planområdet og tema ikke er for snevert og fastsettes endelig ved godkjenning av planen Viktig å ivareta de kriterier som bestillingsbrevet fra Md inneholder Sirdal har behov for forutsigbarhet i arealplanlegginga Viktig å få strategier for differensiert forvaltning Viktig å finne omfang og lokalisering av tiltak i influensområdet Viktig med skillet mellom nasjonalt villreinområde, randområde og bygdenære områder, for å skape ro og forutsigbarhet i framtidig planarbeid Kartlegge ulike typer menneskelig ferdsel Energi må inkludere kraftlinjer, tele, vindkraft Fylkeskommunene må ta ansvar for god lokal forankring
17	Strand kommune	<ul style="list-style-type: none"> Ingen merknader
18	Suldal kommune	<ul style="list-style-type: none"> Villreinnemnda må få plass i styringsgruppa
19	Tokke kommune	<ul style="list-style-type: none"> Grunneiere må med i referansegruppe Viktig med kommunal forankring og planfaglig nettverk Uenig med deler av villreinkartet Det må fokuseres spesielt på trekk ved "Kuskar" v/Hallbjønnsekken Glad for fokus på bruk og verdiskaping
20	Valle kommune	<ul style="list-style-type: none"> Mener at det strid mellom St.meld. 21 2004-2005 og forslag til Nasjonalt villreinområde inkl. Setesdal Austhei Nevnte melding og åpningstale fra Miljøvernministeren ved oppstart Hardangervidda må med som grunnlagsdokument Kart for leveområde for villrein må justeres gjennom en demokratisk prosess Bør vurderes å ikke opprette egne fagtemagrupper – dette bør gjøres i referansegruppa eller fra eksterne fagmiljø Bør bestilles eksterne fagrapporter. Eksempel på tema – se brev Det må sikres framtidig ferdsel inn til eksisterende hytter og støler Aktiviteten til turistforeningen må konsekvensutredes
21	Vinje kommune	<ul style="list-style-type: none"> Bør være lik arealbruk i de forskjellige regionale planene Forslag til endring av plangrense slik at de to regionale planene møtes Kapittel om kunnskapsgrunnlaget er for detaljert, ber styringsgruppa vurdere dette på nytt Leder av villreinnemnda bør inn i styringsgruppa, som politisk representant Grunneiere og Fjellstyret må inn i referansegruppa Det må vektlegges kommunal deltakelse og lokal forankring
22	Åmli kommune	<ul style="list-style-type: none"> Har forslag om ny avgrensning for planområdet Øvrig næringsliv må omtales
23	Åseral kommune	<ul style="list-style-type: none"> Må ta i bruk oppdatert kunnskap, slik at det blir en felles forståelse

		<ul style="list-style-type: none"> • Det må gis konkret innhold til begrepet næring • Det må gå klart fram av SVR ikke er en del av planområdet • Konkret forslag til endring av plangrense – se brev • Må ta opp vindmøller og vannkraft • Fylkeskommunen har et stort ansvar for lokal forankring av planen • Grunneiere skal være med i referansegruppa
24	Åseral landbruksråd	<ul style="list-style-type: none"> • Må bruke oppdatert kunnskap • For stort planområde, uenighet om villreinens bruk • Forslag til ny grense • Grunneiere må få plass i referansegruppe • Restriksjoner i planen må også gjelde allmen ferdsel og DNT
		Landsomfattende organisasjoner
25	FRIFO	<ul style="list-style-type: none"> • Positiv til å ivareta villrein og avklare forholdet mellom bruk og vern • Minst mulig regulering av ferdsel, viktig med god kunnskap om omfang og mønster • Motorferdsel bør begrenses til et minimum • Friluftinteressene må med i planprosessen
26	DNT	<ul style="list-style-type: none"> • Plan må sikre retten til vedlikehold og opprettholdelse av løype-/hyttenettverket til DNT • Må kartlegge friluftaktivitet i områdene • Allemannsretten og verdien av stillhet og ro må være viktige premisser i planen • Ønsker sikring av villreinens leveområder og biologisk mangfold • Utmark er mer enn en økonomisk ressurs, for sterk fokus på økonomiske verdier
27	Norsk Hydro	<ul style="list-style-type: none"> • Må ta hensyn til drift, vedlikehold, oppgradering, samt videreutvikling og optimalisering av kraftanlegg
		Regionale organisasjoner / forvaltningsorgan
28	SVR	<ul style="list-style-type: none"> • Villreinkartet må justeres i en demokratisk prosess • Bør ikke organiseres fagtemagrupper o.l. Bør gjøres av referansegruppe eller eksterne fagmiljø • Må synliggjøre at lokal organisering er grunnmuren i planarbeidet • SVR må inn i referansegruppa • Bør bestilles eksterne fagrapporter tidlig i prosessen. Eks. på tema – se brev
29	Norges jeger- og fiskerforbund (VA)	<ul style="list-style-type: none"> • NJFF ønsker å være representert i referansegruppe
30	NJFF (AA)	<ul style="list-style-type: none"> • Bør vurdere Våmur-Roan inn i planområdet • Ønsker villreinnemnda inn i styringsgruppa • NJFF evt. Forum for natur og friluftsliv (FNF) inn i referansegruppa
31	Rogaland bondelag	<ul style="list-style-type: none"> • Sørge for nærhet til og samarbeid med grunneiersida • Ikke nye begrensninger på landbruksdrift utenfor endelig

		<p>vedtatt grense for villrein</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det må være rom for både bruk og vern. • Forvaltningsregler må sikre beiteområder for sau • Rovvilt-problematikken må belyses • Grunneiere/landbruk må med i styringsgruppa • Landbruket må delta i referansegruppe med minst en pr fylke • Må ta høyde for effektivt uttak av store rovdyr – som også er i samsvar med målet om å ta vare på villreinen
32	H, VA, AA, T Bondelag	<ul style="list-style-type: none"> • Enige i hovedmålene for arbeidet • Det må sikres god representasjon av grunneierne i planarbeidet, kommunene må følge dette opp spesielt • Landbruksnærings bør representeres direkte i styringsgruppa • Aktive landbruksareal må ikke pålegges nye begrensninger gjennom planen • Viktig og positivt med fokus på utmarksressursene i landbruket • Rovvilt-problematikken må belyses. • Må ta høyde for effektivt uttak av store rovdyr – som også er i samsvar med målet om å ta vare på villreinen
		Lokale organisasjoner
33	Gjesdal bondelag	<ul style="list-style-type: none"> • Ikke enig i villreinkartet • Må ta hensyn til dyrhold/beiting og aktivt landbruk • Må være åpning for små kraftverk
34	Bortelid utmarkslag	<ul style="list-style-type: none"> • Altfor vidt leveområde for villrein • For sterkt fokus på villrein og sårbare arter, må legge mer vekt på bruk og tilrettelegging • Må ha gode rammer for næringsutvikling som kan gå sammen med verneinteressene • Viktig med kanaliseringstiltak for ferdsel • Lokalkunnskap må tas med i større grad
35	Fyresdal skogeierlag	<ul style="list-style-type: none"> • Må ta vare på trekkrute ved Bjørnevattn i Valle • Videre utbygging av hyttefelt ved Bjørnevattn bør stoppes • Uenig i villreinkartet, for lite bruk av lokalkunnskap • Mangler info om valdgrenser, tellende areal mm
36	Valle og Bykle skogeigarlag	<ul style="list-style-type: none"> • Helt avgjørende å involvere grunneierinteressene • Grunneiernes interesseorganisasjoner må med i referansegruppe • Villreinkartet må justeres i samarbeid med lokal fagkompetanse
37	Øvre Åseral heielag	<ul style="list-style-type: none"> • Klargjøre konsekvenser og begrensninger for næringsmessig utnytting • Må klargjøres hvilke begrensninger planen skal ha for stat og kommune • Savner info om grunneierrepresentasjon
		Privatpersoner
38	Harry og Grete Vike, Sirdal	<ul style="list-style-type: none"> • Negativ til oppkjørte løyper inn i landskapsvernområdet, bør stoppe ved grensa

39	Geir Ove Olsen, Asker	<ul style="list-style-type: none"> • Bør inkludere sørligste deler av Sirdals- og Setesdalsheiene i arbeidet • Savner biologisk mangfold og naturvern som tema i arbeidet • Viktig å få et bredere perspektiv i ny plan enn gjeldende fylkesdelplan • Viktig å få kontroll over hytte- og infrastrukturutvikling • Viktig å ta vare på sammenhengende INON-områder • Alle områder nord for RV42 i Sirdal, Flekkefjord, Kvinesdal og Hægebostad vest for Kvåle må inkluderes i planen • Har observert villreinflokker i grensetraktene Sirdal/Kvinesdal/Flekkefjord
40	Hans Stormo, Hundvåg	<ul style="list-style-type: none"> • Må se de regionale planene i en sammenheng, spesielt Hardangervidda og Setesdal • Leveområdet splittes av E134 • Det foreligger et forslag fra Stormo om tunnel Nesflaten – Fothyl/Haukeligrend i KVVU for E134 • Gjennomføring av dette forslaget vil gi vinterstengt veg over Haukeli og gi villreinen "fritt leide" vinterstid
41	Olav M. Heggland, Bygland	<ul style="list-style-type: none"> • Anser ikke området øst for SVR som villreinområde • Ønsker at grense for regional plan flyttes til grensa for SVR • Området utenfor SVR må kunne benyttes etter plan- og bygningsloven

Oppsummering av høringsuttalelsene

Generelt er det gode tilbakemeldinger på innholdet i planprogrammet. I det følgende er sentrale momenter fra høringspartene oppsummert.

Statlige myndigheter:

- ang. formål med og føringer for planarbeidet

Det er påpekt fra Md, fylkesmenn, villreinnemnd og DN at det må være et klarere fokus på villrein som premissleverandør og positiv ressurs, og at næringsperspektivet er for ensidig vektlagt.

- ang. planområdet

Planområdet anses som godt nok som utgangspunkt. Det er konkret forslag fra fylkesmannen i Aust-Agder om å vurdere reduksjon av området i Åmli kommune.

- ang. tematisk avgrensing og kunnskapsgrunnlag

Det savnes det flere tema, som biologisk mangfold, naturvern og motorferdsel i utmark. Det savnes også som eget punkt om at det skal bygges kunnskap/iverksettes tiltak om villrein i tillegg til opplistede tema.

Jegere og fiskere som brukegruppe savnes, og det må legges vekt på å skille mellom kommersielt friluftsliv/reiseliv og ikke-kommersielt/tradisjonelt friluftsliv i utredning og vurderinger.

Det er også en helt klar tilbakemelding fra statlig hold at vurderinger knyttet til Brokke-Suleskard veien ligger utenfor rammene for dette planarbeidet, og må evt. tas opp via verneforvaltningen for SVR.

- ang. organisering

Organisatorisk vil statlige myndigheter ved fylkesmenn og villreinnemnd inn i planfaglig nettverksgruppe.

Kommunene

- ang. formål med og føringer for planarbeidet

Fra kommunalt/lokalt hold er det uttrykt god vilje til å arbeide for opprettelse av et nasjonalt villreinområde. Det er sterkt vektlagt viktigheten av rom for næringsutvikling, og at regional plan ikke må være en ny verneplan.

- ang. planområdet

Spesielt fra kommuner i sørlig deler av planområdet er det ønske om et mindre planområde, derav noen forslag om å legge grensa inn til vernegrensa for SVR

- ang. tematisk avgrensing og kunnskapsgrunnlag

Det er ikke forslag om nye tema, men for energi er det påpekt at det er noe smalt definert og må inkludere småkraftverk og vindkraft. To kommuner mener at temavalget er for omfattende.

Det er til dels sterk uenighet fra flere hold om det faglige grunnlaget for og vurderinger i nylig utarbeidet villreinkart. Lokalkunnskap anses i liten grad å ha kommet med, og prosessen kritiseres.

- ang. organisering

Organisatorisk ønskes grunneiersida sterkere/tydeligere inn.

Fylkeskommunen gis ansvar for å skape en lokal forankring i arbeidet.

Andre uttaleparter:

- ang. formål med og føringer for planarbeidet

Friluftsansjonene er positive til arbeidet. Allemannsretten må sikres.

SVR legger vekt på at villreinkartet må justeres i en demokratisk prosess over tid.

Det er uenighet med grunnlaget for villreinkartet fra grunneierhold. Denne gruppa legger også stor vekt på at det må gis gode rammer for næringsutvikling. De mener også at villrein er for sterkt vektlagt.

Bondelagene legger vekt på at landbruket ikke på pålegges nye begrensninger, og at beiterett må sikres.

- ang. planområdet

Det er ett privat forslag om utviding av planområdet i sørlige områder og ett om innskrenking.

- ang. tematisk avgrensing og kunnskapsgrunnlag

Fra bondelagene er det forslått at rovvilt-problematikken må belyses.

Fra privatperson er det foreslått å se nærmere på tunnel-løsning for å vinterstenge E134.

- ang. organisering

Flere påpeker at det er viktig med lokal forankring av arbeidet, og at grunneierne må få ta aktiv del i arbeidet. Grunneierorganisasjoner må inn i referansegruppa.

SVR (og Valle kommune) foreslår at det ikke opprettes fagtemagrupper o.l.

Vurdering

Planprogrammet skal i første rekke vise mål, prosess, innhold og organisering av arbeidet med den regionale planen, og er ikke et styrende plandokument i seg selv, selv om den kan anses som en plan for planarbeidet. Arbeidet med en regional plan for heimrådene har allerede strukket seg over flere år, etter bestillinga fra Miljøverndepartementet i 2007 og oppstartsmøte 31.1.08. Det er viktig for videre framdrift å nå komme i gang med konkret planarbeid. Det er avtalt arbeidsmøter med alle kommuner m.fl. i løpet av første del av 2010, slik at vi står godt rustet til god framdrift like etter vedtak av planprogram i fylkestingene våren 2010. Arbeidet vil dermed kunne konkretiseres og føre fram til et politisk vedtak med en regional plan, forhåpentligvis innen foreliggende fylkestingsperiode.

Ved eventuelle større endringer i planprogrammet, vil det kunne bli nødvendig med ny høring, noe som ikke er ønskelig med begrunnelse i det som er nevnt tidligere.

- ang. formål med og føringer for planarbeidet

Slik planprogrammet nå foreligger, gir det rom for å arbeide målrettet med å få etablert et nasjonalt villreinområde, som ifølge bestillinga fra Md er et hovedmål for arbeidet. Da planprogrammet mangler en målformulering om opprettelsen av nasjonalt villreinområde, foreslås dette tatt inn som tillegg.

- ang. planområdet

Når det gjelder planområdet, er det viktig å påpeke at forslaget som foreligger i planprogrammet ikke innebærer et endelig vedtak om avgrensning. Dette vil først skje ved endelig vedtak av regional plan. Innspill om endringer blir derfor tatt med i det videre samarbeidet med kommunene, og det blir ikke gjort forslag til konkrete endringer i planprogrammet.

- ang. tematisk avgrensning og kunnskapsgrunnlag

Forslag til tema og kunnskapsgrunnlag blir i det alt overveiende positivt mottatt, men det er en utbredt mening om at det mangler flere utredningstema. Det er verdt å merke seg at to kommuner (Vinje og Bykle) mener at temavalget er for omfattende.

Det anbefales å opprette et nytt, kort kapittel 4.7, som tar opp i seg andre tema enn de foreslåtte.

Det har kommet fram kritikk på utarbeidinga av og selve kartet over villreinens leveområder. I denne sammenhengen vil vi bare poengtere at villreinkartet er et selvstendig faglig arbeid, som er et grunnlag for videre arbeid, og således ikke en del av høringen av planprogrammet. De kritiske kommentarene er lagt merke til, og vil tas med videre i arbeidet.

- ang. organisering

Når det gjelder organisering, er det en felles holdning fra statlig/regionalt hold om at villreininteressene og fylkesmannen må få en mer sentral plass i organisasjonsstrukturen enn i høringsutkastet. Det blir med grunnlag i dette foreslått at disse interessene tas inn i planfaglig nettverksgruppe.

Fra lokalt hold blir det sterkt påpekt at grunneierinteresser må være med i referansegruppa, og dette blir også foreslått konkretisert i organisasjonskartet. Kommunene har uansett et spesielt ansvar for dette gjennom de lokale prosessene. Det er viktig å påpeke at interessegruppene i referansegruppa representeres gjennom organisasjoner og ikke enkeltpersoner.

SVR, som omfatter ti av kommunene i regional plan, har foreslått at det ikke bør opprettes faggrupper o.l.. Dette mener prosjektleder vil være en urimelig innsnevring av det arbeidsrommet som trengs. En regional referansegruppe er i svært liten grad egnet til å være en arbeidsgruppe innen konkrete tema, og det må kunne opprettes grupper innen fag/tema og geografisk område som prosjektleder og styret finner formålstjenlig, både av praktiske, faglige og pedagogiske hensyn. Det vil søkes samarbeid med fag- og forskningsmiljø der det er nødvendig. Det kan uansett være behov for kjøp av tjenester, noe som allerede skjer i samarbeid med andre regionale planer. Ringvirkninger av hyttebygging, villrein som verdiskaper og virkninger av ferdsel er tre slike pågående forskningsprosjekt.

Det foreslås at videre prioriteringer av arbeidet og konkretisering av arbeidsform skjer i et nært samarbeid mellom prosjektleder og nytt styre for arbeidet, som starter sitt arbeid snarest mulig etter vedtak av planprogrammet.

Anbefaling

Høringsrunden har gitt nyttige innspill til det videre arbeidet, og noen innspill blir anbefalt tatt inn i planprogrammet, som foreslått i det følgende. En del andre innspill, som nye formuleringer/mål (for eksempel fra DN og Md) er ikke foreslått tatt med, men vil følge med inn i det videre arbeidet.

Det foreslås med grunnlag i overnevnte vurderinger følgende **tillegg i planprogrammet** (tilleggene er uthevet med kursiv):

Kap. 1

Følgende målformulering skal innarbeides i formålskapittelet:

"Det skal fastsettes en klar grense for det nasjonale villreinområdet."

Begrunnelse:

Det er helt klart at bestillingen fra statlig hold innebærer nettopp denne oppgaven, og det må derfor synliggjøres i planprogrammet.

Kap. 4

Følgende nytt punkt tas inn:

4.7. Andre tema

Planarbeidet kan omfatte også andre tema som er nødvendige for regionale avklaringer, som biologisk mangfold og motorisert ferdsel, og evt. flere etter behov. Prosjektledelsen har ansvar for igangsetting og organisering av nødvendig arbeid.

Begrunnelse:

Det er viktig at arbeid med nødvendige tema kan skje innenfor rammene av planprogrammet, og det foreslås derfor et nytt punkt for å sikre dette, og også imøtekomme høringsinstansers ønske om nye tema.

Kap. 6

Det foreslås følgende tillegg i planfaglig nettverksgruppe:

Fylkesmannen

Villreinnemnda

Begrunnelse:

Det er sterke signaler om at fylkesmenn og villreinnemnd skal ha en sentral plass i arbeidet. Samtidig er det forståelse for valgte løsning med en politisk styringsgruppe. Det er viktig at nødvendig samarbeid mellom sentrale parter ikke hindres av organisasjonsmodellen, og det foreslås derfor nevnte endring i planfaglig nettverksgruppe.

Under referansegruppe skal tilføres:

Grunneierorganisasjoner

Begrunnelse:

Det er helt naturlig at grunneierorganisasjoner er representert i referansegruppa, og det foreslås at de konkret føres opp slik ønsket av flere høringsparter.

Faktafeil som er gjort oppmerksom på fra høringsparter rettes opp ved redigering av planprogrammet etter vedtak.

Forslag til vedtak i ... fylkesting:

1. Planprogram for regional plan for Setesdal Vesthei Ryfylkeheiene og Setesdal Austhei fastsettes, med de tilleggene som er listet opp i saksfremstillingen under "anbefaling".
 2. Fylkestinget oppnevner ... som politisk representant i styret for arbeidet, med ... som vararepresentant.
-

Forslag til vedtak i sak 1/10:

1. Styringsgruppa for Heiplanen slutter seg til anbefalingene over og anmoder fylkestingene om å vedta/fastsette planprogrammet med de endringer som fremkommer i saken over.
2. Fylkeskommunene anmodes om å behandle/fastsette planprogrammet innen april 2010.
3. Fylkeskommunene anmodes om å oppnevne representanter til styringsgruppa innen april 2010.

SAK 2/10 STØTTE TIL MEDVIRKNINGSPROSJEKT

Bakgrunn for saken:

Doktorgradstipendiat, Mikaela Vasstrøm ved Center for Skov & Landskab, Københavns Universitet/Agderforskning arbeider med doktorgradsarbeid om naturvern og bygdeutvikling. Hun har henvendt seg til prosjektledelsen for Heiplanen og ønsker å bruke Setesdalskommunene Bykle, Valle og Bygland som case. I prosjektbeskrivelsen foreslår hun å implementere demokratiske prosessmetoder i diskusjonen om bruk/vern som kan bringe frem visjoner og handlingsplaner for bruk og vern og bidra til en lokalt forankret oppslutning og forpliktelse. Det legges opp til lokalt verkstedarbeid hvor innbyggere, politikere og administrasjon i kommunene inviteres til å delta. Arbeidsformen er en velutviklet og utprøvd metode for å skape lokal deltagelse, engasjement samt utvikle konkrete handlingsplaner. Kommunene v/ordførere har uttalt seg positivt til prosjektet i møte med Vasstrøm og prosjektleder m.fl. på Revsnes 19.11.09. Prosjektet har søkt om totalt kr. 325.000 i prosjektstøtte fra kommunene, regionrådet og andre regionale aktører.

Vurderinger:

Medvirkningsprosjektet legger opp til en omfattende og grundig prosess som vil sikre medvirkning, utvikle forståelse for bærekraftig bruk av heiene og etablere lokalt definerte utviklingsplaner for bærekraftig bruk. Prosjektet vil med stor sannsynlighet bidra til økt lokalt engasjement og en breiere medvirkning i de tre Setesdalskommunene.

De tre kommunene som er valgt som case har hele kommunens areal inne i planområdet, og innehar store deler av de mest sentrale villreinområdene (kalvingsvinter-, sommerbeite- samt utvekslingsområder). Slik sett er disse kommunene i en særstilling i regionalplan-arbeidet. I disse kommunene er det viktig å få til gode lokale prosesser. Dette prosjektet kan bli et referanseprosjekt som kan gi nyttig kunnskap og erfaring til bruk i andre kommuner og regionale planprosesser.

Fire fylkeskommuner har bevilget kr. 300.000,- pr år til planarbeidet for "heiplanen". I tillegg har Md bevilget midler til forskningsprosjekter mm, og det er satt i gang forskning i samarbeid med de andre fire pågående regionale planprosjektene. I budsjett for heiplan-arbeidet, er det satt opp en sum på kr.1.120.000,- over tre år til "konsulentbruk, trykking, kart", dvs. ca. 370.000 pr år. Siden prosjektleder selv lager og driver nettsiden www.heiplanen.no og produserer temakart, som i utgangspunktet var tenkt som tjenester som måtte kjøpes av ekstern konsulent, er lite av disse midlene foreløpig tatt i bruk.

På dette grunnlag kan mener prosjektleder at styringsgruppa for "Heiplanen" kan innvilge inntil 1/3 av prosjektkostnadene for medvirkningsprosjektet, det vil si kr. 108.333. Beløpes utbetales over 2 år, 2010 og 2011.

Forslag til vedtak i sak 2/10:

1. Styringsgruppa for Regional plan for Setesdal Vesthei Ryfylkeheiene og Setesdal Austhei bevilger inntil kr 108.333 fordelt over to år til medvirkningsprosjektet slik det er beskrevet i prosjektbeskrivelsen (vedlagt i sakspapirene).

SAK 3/10 STUDIETUR?

Bakgrunn for saken

Styringsgruppa bes vurdere om det er interesse for en studietur høsten 2010, gjerne kombinert med styremøte.

Innholdet i en slik tur bør etter prosjektleder sitt syn knyttes til en eller begge av følgende:

- besøk til område i Europa med erfaringer fra regionalpark.

Regionalparker er godt innarbeidet i andre Europeiske land, og er et konsept som er under utvikling i Norge (bl.a. Telemarkskanalen). Konseptet har som mål å skape en integrert områdeforvaltning og øke verdiskaping bygd på lokale natur- og kulturressurser i bebygde landskapsområder eller større bygderegioner.

Konseptet bygger på frivillig, langsiktig og forpliktende partnerskap mellom lokalsamfunn, styresmakter og næringsliv. Slik skapes en samarbeidsplattform som støtter lokal verdiskaping, integrert landskaps- og naturforvaltning, kompetanseutvikling, stedsidentitet og formidling (sitat fra <http://www.naturverkstad.no/kompetanse/regionalpark/>).

- besøk til områder hvor det er bygget opp turisme omkring funn av villrein.

Om styret har interesse av en slik tur – gjerne med helt andre tema! - bør tidsramme og tidspunkt diskuteres nå.

En samordning av studietur og styremøte i høst (se sak 3/10) mener prosjektleder vil være en praktisk løsning. Prosjektleder evt. vil følge opp med konkrete forslag til styremøtet i juni om det er interesse for studietur i styringsgruppa.

Forslag til vedtak i sak 3/10

1. Prosjektleder får i oppgave å legge fram et konkret forslag til studietur til førstkommende styremøte.

SAK 4/10 MØTEPLAN

Selv om det blir opprettet et nytt styre for planarbeidet etter vedtak av planprogrammet, vil de fleste av medlemmene i nåværende styre forsette. Derfor er det rimelig å fastsette en møteplan for dette året. Prosjektleder mener at det vil være tilstrekkelig med to styremøter i nytt styre for 2010. I 2011 vil det etter all sannsynlighet være behov for flere møter.

Første styremøte bør kombineres med de første møter i administrativ arbeidsgruppe og referansegruppe, som foreslås lagt over to dager i uke 22 (31.5. – 4.6.).

Prosjektleder vil ha ansvaret for innhold og praktisk tilrettelegging i samarbeid med administrative fylkeskommunale representanter.

Neste styremøte, som i stor grad vil være et orienterende drøftingsmøte om framdrift i planarbeidet, kan evt. kombineres med en studietur, og foreslås lagt til uke 43 (25.10. – 29.10.).

Forslag til vedtak i sak 4/10:

Styremøtene for 2010 legges til følgende datoer:

.....

.....